

Niskajärveltä Amerikkaan

Suomen historiassa on ollut useita jaksoja, jolloin siirtolaisuus ulkomaille on ollut voimakasta. Siirtolaisuusinstituutin tiedot kertovat, että yksi sellainen ajanjakso oli 1860-luvulta 1930-luvulle, jolloin Suomesta muutti Pohjois-Amerikkaan yli 300 000 henkilöä.

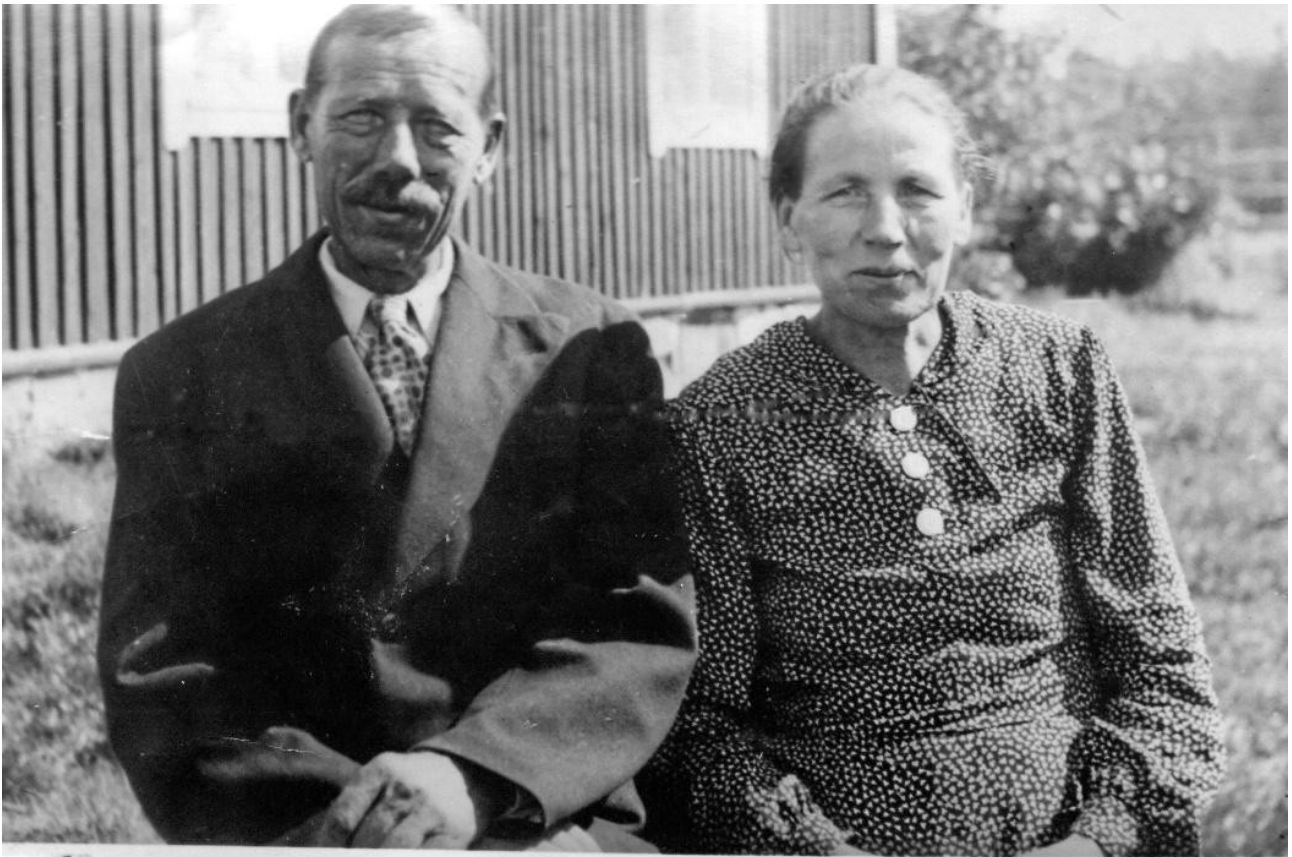
Aikalaistensa tapaan isoisämme **Aapeli (Abel) Ylönen**, lähti 23-vuotiaana Amerikkaan. Hän oli syntynyt Pieksämäen maalaiskunnassa, Niskajärven kylässä 27.1.1886 seitsenlapsiseen perheeseen. Perheen esikoinen, **Taneli**, oli syntynyt 1884, **Mikko**-veli 1894 ja **Otto**-veli 1898. Sisarista **Eeva-Maria** oli syntynyt 1888, **Hilda** 1891 ja **Elsa** 1901. Tuohon aikaan käytäntö oli, että vanhin poika sai talon isännöyden vanhempiensa jälkeen. Tarina kertoo, että Niskajärven Anttilan kodissakin asiaa mietittiin, miten talonpitoa jatketaan. Perheen tyttäret muuttivat omiin koteihinsa avioituttuaan. Veljeksistä nuorin, **Otto**, kuoli 13-vuotiaana. Aapelin kerrotaan todenneen, että tästä kodista ei nuorempia maailmalle laiteta elantoa hankkimaan, hän lähtee. Niinpä **Taneli** vanhimpana jatkoi Niskajärven kodin isännöytystä, yhdessä **Mikko**-veljensä kanssa.

Aapelin matka alkoi Suomen Hangosta 17.11.1909. Matkan päämäärä oli **Gardner**-niminen kaupunki Massachusettsin osavaltiossa USA:ssa. Siirtolaisuusinstituutin tietojen mukaan matka taittui Suomesta **Titania**-aluksella Englannin Southamptoniin ja sieltä **Adriatic**-aluksella 24.11.1909 Gardneriin, jonne isoisämme saapui 5.12.1909. Matkalippu maksoi 267 FIM.

Kovin paljoo ei ole tietoa isoisämme elämästä vieraalla mantereella. Se tiedetään, että hän on ollut mukana työelämässä, ja että hän piti yhteyttä kirjeitse Niskajärven kotiin. Takaisin Suomeen, kotiseudulleen, hän palasi noin 2,5 vuoden kuluttua. Hän avioitui 28-vuotiaana isoäitimme **Silja Lahikaisen** (28.2.1892-6.10.1990) kanssa 25.10.1914. Koti perustettiin Heikkolankankaan kylään, samaan kylään, josta Aapelin isoisä, **Juho Tapaninpoika** (1855-1897) oli syntynyt. Aapeli lunasti Honkahuhdan tilan **Mikko**-isänsä sisarelta, **Vilhelmiina Tissarilta**. Aapelin ja Siljan perheeseen syntyi kuusi lasta: **Elsa** (1915), **Aati** (1918), **Onni** (1920), **Reino** (1922), **Martta** (1926) ja **Uuno** (1928). Perheen vanhemmat pojat joutuivat sotaan, mutta palasivat sieltä jatkamaan elämäänsä kotikonnuilleen. Aapeli Ylönen kuoli 8.8.1943, jonka jälkeen isoäitimme hoiti tilaa poikiensa kanssa 1950-luvulle, jolloin Honkahuhta-tila jaettiin. Reino-isämme avioitui 1947 **Rauha Kauppisen** (s. 1924) kanssa ja he rakensivat Honkahuhdan naapuriin syntymäkotimme, Aholan. Perheeseen syntyivät lapset **Marja-Liisa**, **Helena**, **Seppo**, **Raija** ja **Annikki**. Viisilapsisen perheen elannon he hankkivat pienviljelijöinä. Sen lisäksi Reino-isämme toimi 1970-luvun alkuvuosista alkaen postinjakajana eläkeikänsä saakka. Hän kuoli 22.12.1989. Isoäitimme Silja Ylönen kuoli 98-vuotiaana 6.10.1990.

- Esipolvista lähtien on katkeamaton sukupolvien ketju seurannut edeltäjiään, tehnyt työtä, raivannut, uurastanut ja antanut voimansa elämänpuitteiden rakentamiseen, sillä paikalla, mikä itse kullekin on annettu. Kun työ on tehty, he ovat siirtyneet sivuun ja uusi polvi on ottanut vastuun kantaakseen. Monet sukumme jäsenistä ovat siirtyneet tästä ajasta, mutta muistoissa he ovat meille eläviä. Tunnistamme heidät valokuvista, ja he ovat ihmeen tuttuja, kuin eivät poissa olisikaan.
- Siunaamme heidän muistoaan ja työtään, jonka he eläessään ovat jälkipolvien hyväksi tehneet.

Kirjoittaja on Reino Ylösen nuorin tytär, **Annikki Hyppönen**
anhyyponen@gmail.com

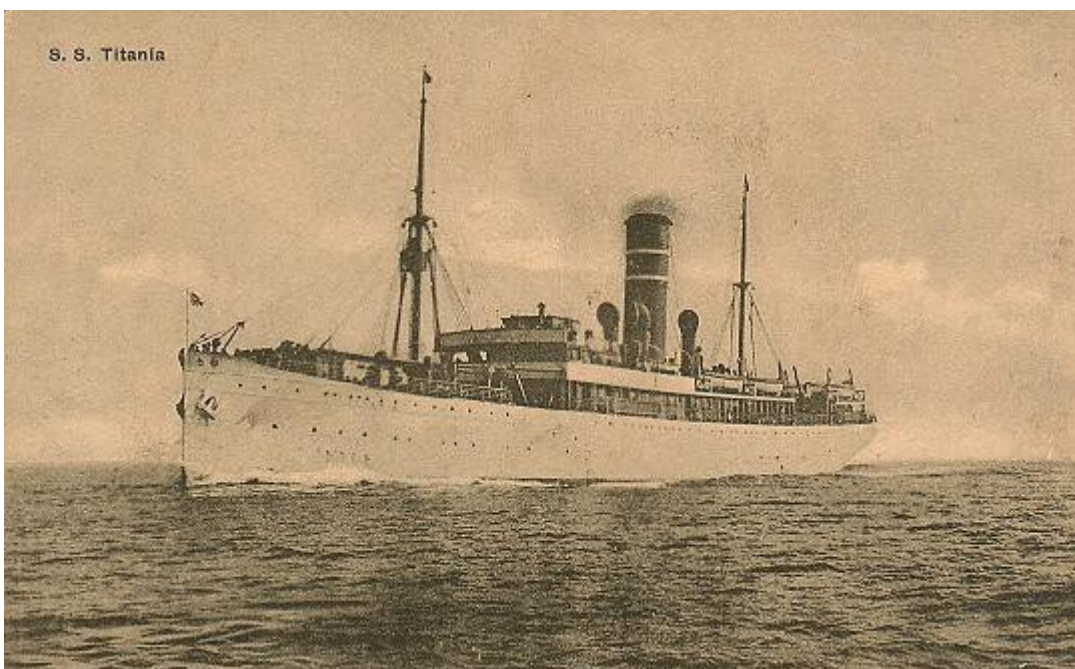

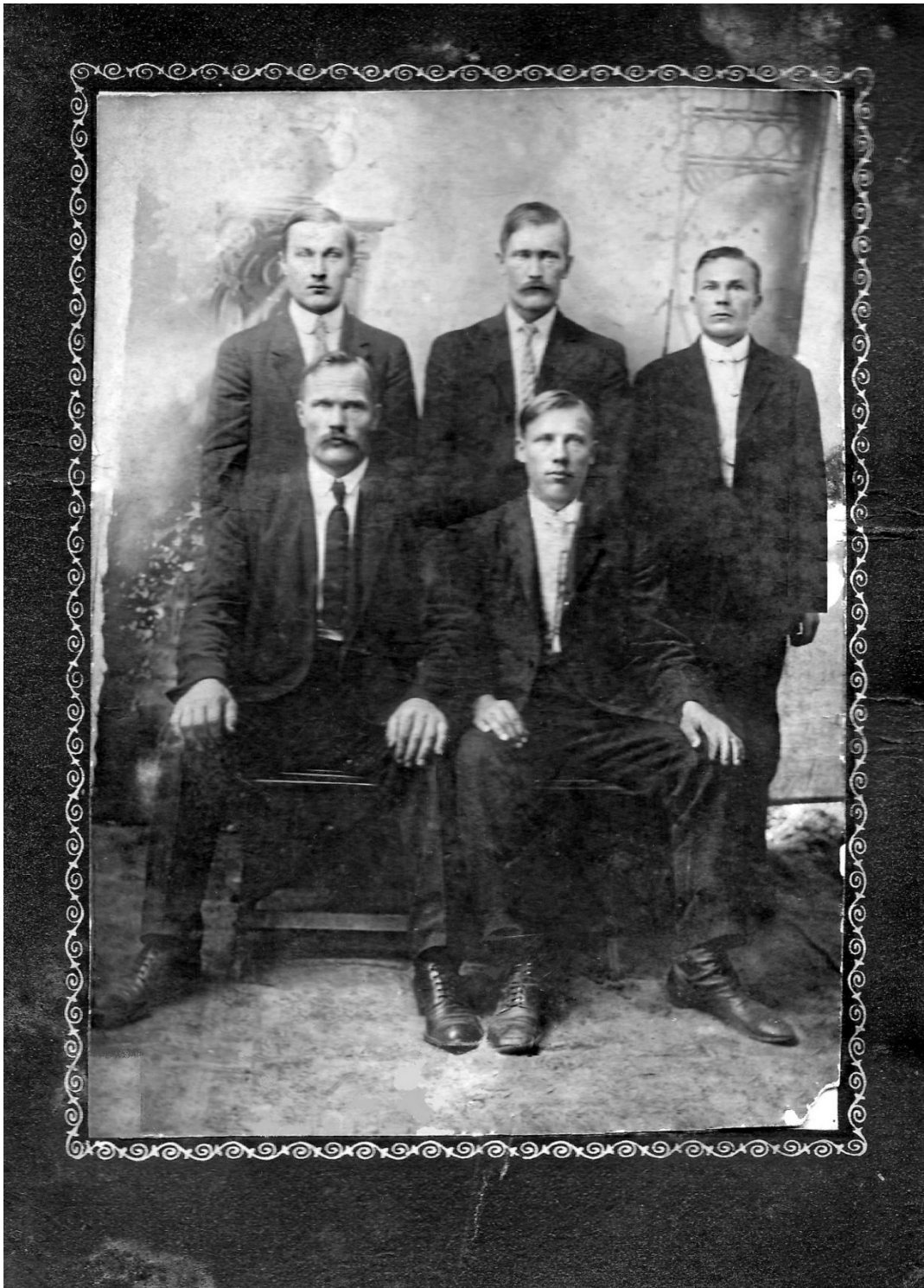
Silja ja Aapeli Ylönen, sylissä Reino (s. 1922). Kuva on otettu 1920-luvun loppuvuosina.

Siirtolaisuusinstituutin tietokannasta:

Sukunimi	Ylönen
Etunimet	Abel
Määrämaa	USA
Matkan hinta	FIM 267
Laiva Suomesta	Titania
Lähtöpäivä Suomesta	17.11.1909
Laiva Englannista	Adriatic
Lähtöpäivä Englannista	24.11.1909
Valtamerilinja	White Star Line
Lähtösatama Englannissa	Southampton
Luettelo ja sivu	75/48

Sukunimi	Etunimet	Lähtöpäivä
Ylönen	Aapeli	08.04.1914
Ylönen	Aati	17.09.1913
Ylönen	Aati	09.11.1907
Ylönen	Abel	12.04.1905
Ylönen	Abel	17.11.1909
Ylönen	Abel	13.04.1907
Ylönen	Aina J.	13.08.1913
Ylönen	Aksel	14.01.1914
Ylönen	Albin	26.02.1913
Ylönen	Albin	21.03.1902
Ylönen	Albin	01.06.1904
Ylönen	Alexander	28.09.1907
Ylönen	Alisa	01.05.1912
Ylönen	Alma	10.06.1903
Ylönen	Alpiin	06.08.1913

Matkakumppanit ryhmäkuvassa. Aapeli alarivissä oikealla.

Amerikkaan!

Ehdottomasti nopeinta, halvinta ja mukavinta matkaa Amerikkaan välittää **Suomen Höyrylaiva-osakeyhtiö** Helsingissä nopeakulkuisilla ja hyvin tunnetuilla höyrylaivoillansa „**Uranialla**“ ja „**Astraealla**“, jotka vuorotellen **joka lauantai-ehtoo** junan tultua lähtevät **Hankoniemestä** Hulliin. Hullista toimitetaan matkustajat edemmäksi ollakin seuraavista **suurista** ja **pidetyistä** englantilaisista linjoista: **Allan, American, Anchor, Beaver, Cunard, Dominion, Guion, State** ja **White Star**.

Pilettiä suorastaan mihin paikkoihin tahansa Pohjois-Amerikassa myyvät: **H:rat Hugo Sjöblom & C:o**, Hyvinkäällä, **H:ra Karl Boström** Hankoniemessä ja Kotkassa sekä **Suomen Höyrylaiva-Osakeyhtiön** **konttori** Helsingissä.

Tilastojen mukaan siirtolaisista suurin osa kuului maanviljelijäväestöön, n. 60 % oli miehiä ja lähtijöiden tavallisin ikä oli 20-25 v. Miehistä 40 % sijoittui kaivostöihin ja kolmannes metsätöihin tai teollisuuteen, kun taas suurin osa suomalaisnaisista työskenteli talousapulaisina. Myöhemmin yrittäjien osuus lisääntyi ja jo 1930-luvulla kolmanneksella oli oma farmi tai liikeyritys. Massachusetts'n osavaltiossa sijaitseva Fitchburg oli laajimpia suomalaissiirtolaisten asuinalueita Yhdysvalloissa 1900-luvun alkuvuosikymmeninä.

(<http://www.genealogia.fi/emi/emi3s.htm>).